

Διάλογος

John Stewart

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΠΡΥΤΑΝΗ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΝΤΕΜΠΙΟΥΚ, ΑΪΟΒΑ, ΗΠΑ

Τι είναι;

Ο όρος «διάλογος» είναι κεντρικός και επίσης πολυσήμαντος, δηλαδή έχει πολλαπλά πιθανά νοήματα. Πολύ συχνά, είτε σε επίπεδο δύο ατόμων είτε σε επίπεδο μιας μικρής ομάδας είτε σε δημόσιο επίπεδο, με τον όρο «διάλογος» επισημαίνουμε εκείνο το χαρακτηριστικό στην επικοινωνία, το οποίο αντικατοπτρίζει την προθυμία και την ικανότητα συγχρόνως των συμμετεχόντων να είναι απόλυτα ανοιχτοί στον/ στους άλλον/ άλλους και να διατυπώνουν με σαφήνεια τις απόψεις τους. Η συνεισφορά του ατόμου στη διαδικασία της επικοινωνίας γίνεται με δυναμικό τρόπο, είναι όμως και ανοιχτή στην ενεργή διαμόρφωση από πλευράς συνομιλητή. Ο διάλογος προκύπτει όταν οι συμμετέχοντες αφήνουν τον/ τους άλλον/ άλλους να εκφραστούν, ενώ οι ίδιοι μένουν σταθεροί στις θέσεις τους. Ο πρωταρχικός στόχος του διαλόγου είναι η κατανόηση και όχι η συμφωνία, κάτι που μπορεί να προκύψει μέσα από καλλιεργούμενη συνεργατική διερεύνηση. Οι συμμετέχοντες καλούνται να επιδείξουν ταπεινότητα, κατανόηση και περιέργεια για τις διαφορές τους, και να αποδεχτούν την πιθανότητα να μην υπάρξει κάποιο τελικό συμπέρασμα. Το πρωταρχικό πλεονέκτημα του διαλόγου είναι ότι, εφόσον υπάρχει αυτό το χαρακτηριστικό, η διαδικασία της επικοινωνίας είναι πολύ πιθανό να συνεχιστεί.

Ποιος χρησιμοποιεί την έννοια;

Ο όρος «διάλογος» χρησιμοποιείται από διπλωμάτες, ανθρωπολόγους, εκπαιδευτές οργανωσιακής ανάπτυξης, κοινωνικούς ακτιβιστές, εργαζομένους σε τομείς δημόσιας πολιτικής και επαγγελματίες σε θέματα επικοινωνίας, συχνά συνοδευόμενος από ένα επίθετο που να χαρακτηρίζει το είδος του διαλόγου. Κάποιοι αντιπαραβάλλουν τον διάλογο με τη δημόσια συζήτηση ως μια εναλλακτική προσέγγιση για την επίλυση προβλημάτων και τη διευθέτηση διαφορών. Κάποιες φορές ο όρος επιστρατεύεται ώστε να προβάλλει μία επίστρωση ευπρεπισμού σε απροκάλυπτες πολιτικές πρακτικές που εστιάζουν στον έλεγχο και στην πειθώ.

Πώς σχετίζεται με τον διαπολιτισμικό διάλογο;

Ο διαπολιτισμικός διάλογος προκύπτει όταν άτομα ή ομάδες ατόμων διαφορετικών πολιτισμών επικοινωνούν με τρόπους που κάνουν εμφανείς τις διαφορές τους και ενσωματώνουν το «και-και» χαρακτηριστικό που αναφέρθηκε παραπάνω. Με δεδομένη τη φυσική πολυπλοκότητα των πολιτισμικών ταυτοτήτων, οι οποίες εξαρτώνται από το εκάστοτε περιβάλλον, σχεδόν κάθε περίπτωση ανθρώπινης αλληλεπίδρασης θα μπορούσε να θεωρηθεί ως «διαπολιτισμική», ανοιχτή στην πιθανότητα να εξελιχθεί σε μια περίπτωση διαπολιτισμικού διαλόγου.

Τι δουλειά παραμένει να γίνει;

Θα ήταν άστοχο να προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε έναν καθολικά αποδεκτό ορισμό για έναν όρο με αυτό το ιστορικό βάρος. Οι μελετητές και οι επαγγελματίες του διαλόγου θα επωφελούνταν από έρευνες που θα εντόπιζαν τις λεκτικές και μη-λεκτικές πρακτικές που ενισχύουν αλλά και μειώνουν το χαρακτηριστικό αυτό της επαφής που περιγράφηκε πιο πάνω. Όσοι είναι αφοσιωμένοι στον διάλογο ίσως θα προσπαθήσουν να διατηρήσουν τον όρο ως έναν χαρακτηρισμό για έναν συγκεκριμένο τύπο, είδος ή ποιότητα επικοινωνίας, αντί για μια ταμπέλα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να περιγράψει οποιαδήποτε ανθρώπινη συνδιαλλαγή.

Βιβλιογραφία

Bohm, D. (1996). *On dialogue*. New York: Routledge.

Herzig, M., & Chasin, L. (2006). *Fostering dialogue across divides: A nuts and bolts guide from the public conversations project*. Watertown, MA: Public Conversations Project.

Stewart, J. (2013). *U&ME: Communicating in moments that matter*. Chagrin Falls, OH: Taos Institute Publications.

Μετάφραση: Αναστασία Καρακίτσου